



Referat fra fagdag i Sigdal

Tema: Jord, behandling av talle og forrester

Arrangør: Levende matjord prosjektet ved Øystein Haugerud, Fylkesmannen.

Tirsdag 30. august 2011

Sted	Oppmøte på Evje Gård, Sigdal, Anders Næss, deretter til Øvre Haugan Gård, Sigdal, Helge Rivrud
Program:	
0930 – 1000	Frammøte og noe å bite i m. kaffe/te
1000 – 1015	Velkommen og litt om Evje Gård og virksomheten der v. siv.øk., prosjektsekretær og bonde Anders Næss.
1015 – 1100	Levende Matjord – prosjekt og muligheter v. Øystein Haugerud
1100 – 1130:	VitalAnalyse – biologiske analyser av jord og kompost hva og hvorfor v. dr. Berit Swensen
1130 – 1200:	Lindum Gjenvinning og Resurs AS . Kompost og kompostering – hva kan tilbys jordbruket i Buskerud? v. cand.scient. Ketil Stoknes
1200 – 1300:	Økologisk lunsj
1300 – 1500:	Vi reiser ned til Helge Rivrud , Prestfoss
1315 – 1330:	Jurist og bonde Helge Rivrud orienterer om gården og sin virksomhet
1330 – 1500:	Demonstrasjon av rankevender for kompostering av talle, fôrrester og andre organiske rester fra gårdsdrifta v. bonde og konstruktør Olav Odden.
1500	Hjem

Anders Næss fortalte om [Evje Gård](#) og driften. Han har drevet her i 12 år og økologisk. Han produserer korn med gamle sorter som bl.a. spelt og emmer. Og han er daglig leder i Spesialkorn DA som maler og selger ulike typer økologisk korn fra en rekke bønder i området.

Han er også levende opptatt av kompostering.



Øystein Haugerud fortalte om Levende matjord prosjektet. Større områder av dyrkbar jord er satt ut av drift i verden. Det er lite oksygen og luft i bakken pga jordpakking. Vannet renner ikke ned og det er store humustap. Det er viktig å tilbakeføre humus til jorda, og ikke bare tilbakeføre mineralene. Vi må tenke på å livnære mikrolivet i jorda også.



Berit Swensen. Sunnhet er organismenes evne til å opprett holde sin egenart og funksjoner under ulike ugunstige påvirkninger. Ta vare på livet i jord. Bakterier, sopp, protozoer, nematoder. Det er viktig å kvalitetssikre komposten, og bruke aerob kompost. Biomasseforholdet/sopp.



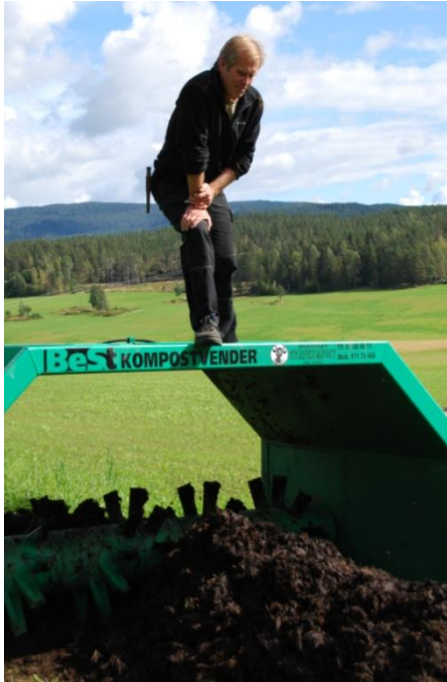
Ketil Stoknes snakket om C/N forholdet i komposten og hvor viktig det var. Viktig å oppnå en god struktur og en passende TS%. Hønsegjødsel er en god pangstart på komposteringsprosessen.



Figur 1 Øystein Haugerud forteller om hvordan en kan lage en god kompostte. I denne beholderen er det lunkent vann som tilføres luft. Ved tilførsel av en bærepose god kompost for en oppformering av mikroorganismer. Denne kompostteen kan en så tilføre ny komp



Figur 2 Økologisk korn hos Anders Næss



Figur 3 Helger Rlvrud forteller om sine erfaringer med bruk av kompostvender.



Figur 4 Alvdøl og konstruktør Olav Odden forteller om konstruksjonen og hvordan kompostvenderen fungerer. Prisen for venderen er ca 170 000 kroner



Figur 5 Denne ranken med talle var så stor at kompostvenderen hadde problemer med å komme gjennom den. Dette var bare for to mnd siden. Denne vil fungere utmerket også på hestegjødsel med flis.



Figur 6 Det er viktig å kjøre gjennom ranken ofte de første to ukene, deretter kan en kjøre gjennom den sjeldnere.